

BEGROTINGSWIJZIGING ALGEMEEN BESTUUR

AGENDAPUNT

ONDERWERP

Begrotingswijziging in het kader van rechtmatigheid 2025

PROGRAMMA

Financiën, organisatie en informatie

PORTEFEUILLEHOUDER

T. Vereijken

Het Algemeen Bestuur besluit

1. De programmalasten van de begroting 2025 als gevolg van de herverdeling van de inflatieruimte budgetneutraal te wijzigen zoals genoemd in dit voorstel.
2. De begroting 2025 aan de lastenkant te verhogen met € 0,2 miljoen voor de hogere solidariteitsbijdrage aan het HWBP.
3. De begroting 2025 aan de lastenkant te verhogen met € 0,5 miljoen voor de hogere dotatie aan de voorziening APPA.
4. De begroting 2025 aan de lastenkant te verhogen met € 1,0 miljoen voor loonsom voor de vervanging bij ziekte, opleidingskosten, werving en selectie en arbo.
5. De begroting 2025 aan de lastenkant te verhogen met € 0,2 miljoen voor de afwaardering van de zonnepanelen bij AWZI Almere.
6. De begroting 2025 aan de lastenkant te verlagen met € 0,6 miljoen voor kapitaallasten door de rentevoordelen.
7. De begroting 2025 aan de batenkant te verhogen met € 1,3 miljoen vanwege hogere belastingopbrengsten.

Toelichting

In het Algemeen Bestuur van 28 oktober 2025 heeft het college via een schriftelijke mededeling de prognose van het jaarresultaat 2025 gedeeld. In deze prognose werd uitgegaan van een relatief bescheiden positief financieel resultaat van € 1,0 miljoen. Daarbij werden twee risico's benoemd die op dat moment nog niet financieel waren verwerkt: de APPA-regeling en de zonnepanelen. Inmiddels is duidelijk geworden dat beide risico's zich daadwerkelijk zullen voordoen. Daar tegenover staat een voordeel op de rentelasten. Per saldo blijft de prognose hierdoor gelijk.

Begrotingsrechtmatigheid

Om te voldoen aan de eis van begrotingsrechtmatigheid is het nodig de begroting te wijzigen. Deze begrotingswijziging heeft geen gevolgen voor de prognose van het jaarresultaat zoals in oktober afgegeven (€ 1,0 miljoen positief).

In de mededeling van oktober is aangegeven dat de begrote lasten voor inflatie afwijken van de realiteit. Daarnaast is medio 2025 een aanvullende nota voor de solidariteitsbijdrage van het HWBP ontvangen.

Verder zijn er, binnen de kaders van het werken met de loonsom, niet begrote kosten ontstaan voor vervangende inhuur als gevolg van vacatures, ziekte, zwangerschaps- en ouderschapsverlof. Ook de uitgaven voor opleidingen, werving en selectie en Arbo vallen hoger uit dan oorspronkelijk geraamd. Op het terrein van de kapitaallasten speelt de vorming van een voorziening voor de afwaardering van zonnepanelen bij de AWZI Almere en is er sprake van een rentevoordeel. Aan de batenkant worden hogere belastingopbrengsten verwacht, waarvoor eveneens een wijziging wordt voorgesteld.

Binnen de financiële verslaggeving geldt het voorzichtigheidsbeginsel als een belangrijk uitgangspunt. Dit houdt in dat organisaties voorzichtig omgaan met het inschatten van opbrengsten en alert zijn op potentiële kosten. In het kader van het begrotingscriterium bij de rechtmatigheid geldt dat een overschrijding van de kosten op programmaniveau als onrechtmatig wordt beschouwd. Dit betekent dat wanneer binnen een programma meer kosten worden gemaakt dan begroot, de rechtmatigheid in het geding komt. Dit geldt ook aan de opbrengstenkant: een onderschrijding van de opbrengsten ten opzichte van de begroting wordt eveneens als onrechtmatig aangemerkt. Daarmee waarborgt het begrotingscriterium dat zowel kosten als opbrengsten binnen de kaders blijven die door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld. Met de nu voorliggende begrotingswijziging wordt de kans op overschrijding van de kosten per programma geminimaliseerd, zodat hiermee kan worden voldaan aan de begrotingsrechtmatigheid. In deze begrotingswijziging worden de kosten en opbrengsten met een veilige marge bepaald om het risico op een rechtmatigheidsafwijking te beperken. Dit voorstel is in lijn met de werkwijze in het kader van rechtmatigheid voor centrale budgetten die is vastgesteld bij de B&MR 2026-2030.

1. Herverdeling van de inflatieruimte

In de begroting 2025 is budgettaire ruimte opgenomen in het programma Financiën, organisatie en informatie voor hogere kosten door inflatie. Het inflatiebudget wordt niet automatisch toegekend maar enkel op basis van daadwerkelijke prijsstijgingen. Het inflatiebudget wordt zodoende gedurende het jaar verdeeld. Dit betekent dat het budget dan vanuit het programma Financiën, organisatie en informatie overgeboekt wordt naar het programma waar de inflatie zich voordoet. Deze werkwijze leidt gedurende het begrotingsjaar tot budgetverschuivingen tussen de programma's.

De werkelijke inflatie in 2025 is hoger uitgevallen dan begroot. In de begroting 2025 was uitgegaan van een inflatiepercentage van 3,2% op basis van de raming van het Centraal Planbureau. Dit betekent een inflatieruimte van € 1,76 miljoen. Het totaalbedrag aan werkelijke inflatielasten voor 2025 bedraagt € 2,138 miljoen. De hogere inflatielasten kunnen binnen de begroting worden gedekt omdat de werkelijke energielasten lager uitvielen dan begroot vanwege een gunstigere inkoopprijs. In de onderstaande tabel zijn daarnaast een aantal budget neutrale verschuivingen tussen programma's opgenomen.

Dit samen leidt voor 2025 tot de volgende budget neutrale verschuivingen per programma:

Programma	Bedrag
Bestuur en omgeving	-225.145
Waterveiligheid	325.271
Voldoende en gezond water	884.479
Schoon, gezuiverd water	355.066
Financiën, organisatie en informatie	-1.339.671
Totaal	-

2. Aanvullende nota voor de solidariteitsbijdrage van het HWBP

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) wordt, conform de Waterwet, voor 50% gefinancierd door de waterschappen en voor 50% door het Rijk. De financiering door de waterschappen bestaat uit:

- Een projectgebonden aandeel: de waterschappen die reguliere HWBP projecten uitvoeren nemen 10% van de projectuitgaven die voor subsidie in aanmerking komen voor eigen rekening;
- De solidariteitsbijdrage: de rest van de jaarlijkse bijdrage van de waterschappen, die door alle waterschappen wordt opgebracht.

Naar onlangs is gebleken leidt het vastgestelde HWBP-programma ertoe dat over het jaar 2025 rekening gehouden moet worden met een solidariteitsbijdrage die hoger is dan waarvan tot nu toe werd uitgegaan. Voor

Waterschap Zuiderzeeland betekent dit een hogere bijdrage van € 0,2 miljoen. De achterliggende reden hiervan is dat de waterschappen met HWBP projecten in uitvoering hebben aangegeven dat zij in het jaar 2025 minder aan HWBP projecten zullen uitgeven dan eerder gedacht. Dit heeft tot gevolg dat het totaal van de projectgebonden bijdrage in 2025 lager zal uitvallen en de solidariteitsbijdragen dus hoger moeten worden om tot het vastgestelde totaalbedrag te komen wat de waterschappen over 2025 moeten bijdragen. Het in de begroting opgenomen budget is niet toereikend om deze extra lasten te dekken.

Op dit moment loopt de herijking van afspraken binnen het HWBP. Ook voor de solidariteitsbijdragen komen er nieuwe verrekenafspraken met het Rijk en tussen waterschappen, waardoor deze jaarlijkse bijdrage stabiel wordt.

Programma	Bedrag
Waterveiligheid	200.000
Totaal	200.000

3. Aanvullende dotatie voorziening APPA

Per 1 januari 2028 vindt de overgang van de pensioenverplichting vanuit de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (APPA) naar het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) plaats. In de jaarrekening 2024 heeft ons waterschap een voorziening van € 2,1 miljoen opgenomen voor de pensioenen van de huidige en voormalige heemraden, gebaseerd op een dekkingsgraad van 100%. Bij de overgang naar het ABP dient een bedrag te worden gestort dat aansluit bij dan geldende dekkingsgraad. Deze bedraagt momenteel ruim 120%. Met de accountant is afgesteld dat deze in het jaar 2025 als extra lasten verantwoord dienen te worden. Dit betekent dat, naast de al gevormde voorziening, een aanvullende dotatie nodig is.

Programma	Bedrag
Bestuur en omgeving	500.000
Totaal	500.000

4. Hogere loonsom voor vervanging bij ziekte, opleidingskosten, werving- en selectiekosten en Arbo

Conform de kaders voor de systematiek 'Werken met loonsom' worden de inhuurkosten voor de vervanging bij ziekte, zwangerschaps- en ouderschapsverlof en bij vacatures niet begroot. In 2025 zijn hiervoor kosten gemaakt, die leiden tot hogere uitgaven in de loonsom. Daarnaast zijn ook een aantal oudere medewerkers gebruik gaan maken van een regeling voor vervroegde uittreding (RVU-regeling). In 2025 leidt dit tot extra kosten van de loonsom van € 0,6 miljoen.

De opleidingskosten vallen dit jaar aanzienlijk hoger uit dan begroot. Dit komt onder andere doordat de vijfjarige termijn van het Persoonlijk Basis Budget (PBB) afloopt. Het PBB bedraagt conform de CAO Waterschappen € 6.000 (tot € 12.000 voor medewerkers onder de 35 jaar) per medewerker en kan onder meer worden ingezet voor opleiding en ontwikkeling. Omdat dit persoonlijk budget vervalt na vijf jaar, hebben veel medewerkers er juist in dit laatste jaar gebruik van gemaakt. In de toekomst zullen deze kosten meer gelijkmatig verspreid worden over de vijfjaars periode door het instellen van een voorziening. Daarnaast worden hogere uitgaven verwacht voor werving en selectie van personeel en zijn er extra arbo-kosten gemaakt. Al deze uitgaven vallen binnen het programma Financiën, organisatie en informatie. In totaal gaat het om € 0,4 miljoen aan aanvullende kosten.

Programma	Bedrag
Bestuur en omgeving	88.000
Waterveiligheid	-2.000

Voldoende en gezond water	68.000
Schoon, gezuiverd water	-92.000
Financiën, organisatie en informatie	938.000
Totaal	1.000.000

5. Hogere lasten door de afwaardering van de zonnepanelen bij AWZI Almere

In verband met de renovatie- en aanpassingswerkzaamheden aan de AWZI Almere zijn de zonnepanelen verwijderd. Bij nader onderzoek is gebleken dat terugplaatsing duurder uitvalt dan vooraf werd verwacht. Er is onderzocht welke oplossingen mogelijk zijn voor hergebruik. Uit dit onderzoek blijkt dat er geschikte opties beschikbaar zijn, maar dat een aanvullende afschrijving tot een lagere marktwaarde noodzakelijk is. Hiervoor zal een voorziening worden gevormd.

Programma	Bedrag
Schoon, gezuiverd water	200.000
Totaal	200.000

6. Lagere kapitaallasten door rentevoordelen

De rentelasten vallen lager uit door een lagere rentevoet dan begroot en door de bevoorschotting vanuit het HWBP, waardoor er minder kortlopend kon worden geleend. In de begroting 2025 was ervan uitgegaan dat we een deel van de investeringsuitgaven met kort geld zouden financieren. We hebben echter een voorschot vanuit het HWBP ontvangen, waarvan een groot deel nog niet is besteed en waarover we rente ontvangen. Het verschil tussen de begrote rentelasten en de nu gecalculeerde rentelasten bedraagt € 600.000.

Programma	Bedrag
Bestuur en omgeving	-1.000
Waterveiligheid	-20.000
Voldoende en gezond water	-157.000
Schoon, gezuiverd water	-369.000
Financiën, organisatie en informatie	-53.000
Totaal	-600.000

7. Verwachte hogere belastingbaten

In de door GBLT afgegeven voortgangsrapportage belastingheffing en -inning is aangegeven dat de verwachte belastingopbrengsten in het jaar 2025 hoger zullen uitvallen dan begroot. Dit komt door de iets hogere WOZ-waarden en hogere eenheden zuiveringsheffing bij de meetbedrijven.

Dekkingsmiddelen	Bedrag
Opbrengst watersysteem	-685.000
Opbrengst zuiveren	-615.000
Totaal	-1.300.000

Resume

De onderstaande tabel is een samenvatting van de voorgestelde begrotingswijzigingen.

Onderwerp	Programma	Bedrag
Herverdeling inflatieruimte	Alle programma's	-
Solidariteitsbijdrage HWBP	Waterveiligheid	200.000
Dotatie voorziening APPA	Bestuur en omgeving	500.000
Hogere loonsom	Alle programma's	1.000.000
Afwaardering zonnepanelen	Schoon, gezuiverd water	200.000
Rentevoordeel	Alle programma's	-600.000
Hogere belastingbaten	Dekkingsmiddelen	-1.300.000
Totaal		-

Per saldo betekent dit de volgende begrotingswijzigingen per programma.

Programma	Bedrag
Bestuur en omgeving	361.855
Waterveiligheid	503.271
Voldoende en gezond water	795.479
Schoon, gezuiverd water	94.066
Financiën, organisatie en informatie	-454.671
Dekkingsmiddelen	-1.300.000
Totaal	-

het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,

de dijkgraaf,

ing. W. Slob MSc.

ir. H.C. Klavers.